

leve af, maa han tage for 25 Rd. mindre, end han vilde kunne tage, hvis der ingen Told var paa disse Gjenstande. Men dersom man nu overveier, hvilken Betydning en direkte Skat, som jeg ogsaa vil antage, er 25 Rd., har for ham, saa betyder den jo ganske det Samme; han maa ogsaa købe for 25 Rd. mindre til, at leve af paa Grund af denne direkte Skat. Jeg tror derfor, at naar man nøiere overveier Sagen, har Forskjellen en ganske underordnet Betydning, hvis den overhovedet har nogen. Een Ting er i ethvert Tilfælde klar, nemlig at den direkte Skat maa han betale, naar Forsaldstiden er der, men den indirekte Skat kan han unddrage sig ved at indskrænke sine Fornødenheder. I saa Henseende er altsaa den direkte Skat mere trykkende, kommer i mere bydende Form til ham end den indirekte. Man siger: „Men der maa ved denne Sags Overveielse bestandig tages et særligt Hensyn til de Ulemidelede; det er en Uret mod de Ulemidelede, at lade dem betale indirekte Skat, og man bør søge, saavidt muligt, at fritage dem derfor“. Istedetfor den Afgang i Indtægter, Staten derved maatte lide, har man saa i Umindelighed giuet Anvisning paa direkte Skatter. Ja, men det er ikke ret længe siden, vi havde foreliggende heri Thinget et Lovforslag om den direkte Skat, ved hvilken man netop gif ud fra, at man burde hæve de direkte Skatter for de Ulemidelede; jeg tænker naturligvis paa Forslaget om Bygningsafgiften. Man gjorde den Gang gjældende som Støtte for dette Forslag, at Smaafolk havde i Grunden ikke nogen anden direkte Skat at betale til Staten end Bygningsafgifterne og at det for dem var noget Pinligt; Noget, der forekom dem som en halv Uretfærdighed, at de i deres smaa Raar skulde betale en direkte Skat til Staten. Fra den indirekte Skat henviser man altsaa Folk til den direkte, og den direkte finder man det saa pinligt og uretfærdigt at skulle erlægge! Her ved komme vi ind paa et Spørgsmaal, hvor de politiske Hensyn træde i Forgrunden; thi samtidigt med, at man sporer Bestræbelse for at borttage Befolkningen paa de Ulemidelede, sporer man tilige en anden Retning, der har til Formaal, saavel i det kommunale som i det politiske Liv at lægge Lyngdepunktet i de Ulemideles Hænder, og lægge vi nu Mærke til det Punkt, hvor disse to Bestræbelser mødes, saa vil det jo være dette, at det er dem, der ere privilegerede med Skattefrihed overfor Stat og Kommune, der skulle udøve en afgjørende Indflydelse paa Statens og Kommunens Anliggender; men derpaa kan aldrig enten Stat eller Kommune indlade sig. Jeg henleder Opmærksomheden paa denne Sag, fordi der ikke har været Leilighed til tidligere at omtale den her i Salen, og den dog har en stor og meget vigtig Betydning. Endelig er der som Motiv for at foretage en Revision af Toldloven anført Indsigelsen af den nye Mynt. Jeg skal dog ikke op-

holde mig videre derved, thi jeg føler mig overbevist om, at der af den høitvædede Minister ikke tillægges den Uleilighed, der kan være Tale om for Toldvæsenet i den Anledning, nogen alvorlig Vægt i Forhold til de Spørgsmaals Vigtighed, som her komme i Betragtning. — Da nu altsaa Forslaget foreligger, og vi Alle maa have den Opgave at tage det under Overveielse, vil det være rigtigt at prøve de Principer, paa hvilke Lovforslaget er bygget, og skjøndt der er Udtaleser af den høitvædede Finansminister, som kunde lede til den Slutning, at han var tilbøjelig til nærmest at slutte sig til det rene Frihandelsstandpunkt, gaar jeg dog ud fra den Forudsætning, at den nuværende Finansministers Tankegang er den samme, som findes i det oprindelige Lovforslag. Der har man nu henvist til, at vi burde fastholde Principerne fra 1797. Jeg tror, at man med god Føie kunde sige, at disse Principer i Virkeligheden allerede ere gjennemførte i vor Toldlovgivning, thi Motiverne til denne Forordning vise jo, at Formaalet har været dels at hæve Forbud — og nu ere alle Forbud jo hævede baade ved Indførsel og ved Udførsel — dels at sætte Tolden paa Varer i et passende Forhold til deres Værdi, og ogsaa dette er paa de aller fleste Steder gjennemført. Et enkelt, i Tidernes Løb fremkommet Misforhold vil det jo være let at rette. Det nytter derfor ikke at tale videre om, hvorvidt man skal slutte sig til denne Forordning eller ei, men derimod nytter det at betragte den Retning, som vor Toldlovs Udvipling har taget i de senere Aar. Det er da umiskjendeligt, at der gjennem vor Toldlovgivning gaar en Bestræbelse efter at nedsætte Tolden paa saadanne Varer, som tillige frembringes her i Landet, og dette har man kaldt at formindske Beskyttelsen. Man forudsætter nemlig ubetinget, at enhver Told, der hviler paa Varer, som frembringes her i Landet, er en Beskyttelse, en Forudsætning, som jeg ret strax skal komme til at tale nærmere om. Som sagt, det viser sig, at en Bestræbelse efter at nedsætte denne Beskyttelse er, maaffke med enkelte Svingninger, gaaet gjennem vor Toldlovgivning siden 1797, og det nærværende Lovforslag er jo en Fortsættelse deraf. Det hedder f. Ex. Pag. 1092 i Tillæg A til Rigsdagstidenden fra 1871—72: „Gradvis har man søgt at naae Maalet ved efterhaanden at formindske den Beskyttelse, som den indenlandske Tilvirkning maatte være i Besiddelse af,“ og senere — Side 1094 — hedder det, at der findes saa Toldsatser i Tariffen, som ikke ere paavirkede af den Revision, som Lovforslaget indeholder. Maalet, som denne Opfattelse af Forholdene maa stille sig, bliver jo altsaa dette: Ved gradvis at gaa frem at bringe det dertil, at der ikke hviler nogen Told paa en Vare, som tillige frembringes her i Landet. Naar dette Endemaal opfyldes, møde imidlertid de Industridrivende med en Indsigelse, idet de nemlig paastaar, at naar dette Maa-